

12.06.2009

Helal kazanç

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ
مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

Bismillahirrahmanirrahim
[Rahman ve rahim Allah'ın adıyla]

“Ey iman edenler. Mallarınızı aranızda batıl yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle olursa başka. Kendinizi helak etmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir.”

[Nisa suresi, ayet 29]

Muhterem Müslümanlar!

İnsanoğlu, dünyanın en değerli varlığıdır. Ona yaşamını sürdürebilmesi için sayısız nimetler sunulmuştur. Yüce dinimiz İslam bu nimetlerin faydalısını, zararlısını, helalini, haramını kazanma ve harcama yollarını açıklamıştır. Çalışma ve helal kazancı tıpkı ibadetler gibi farz kabul etmiştir. Bunun için kişinin kimseye muhtaç olmamak ve çoluk çocuğunun nafakasını temin etmek için helal yoldan çalışıp rızıkını kazanması ibadet sayılmıştır.

Değerli müminler!

Her Müslümanın dikkat etmesi gereken konulardan birisi de helal kazançtır. Rızıkını helalinden kazanmak her Müslümanın ideali olmalıdır. İslam tarihinde “helal ve harama’ riayet konusunda örnek alabileceğimiz bir çok önemli şahsiyet vardır. Allah dostları, kaynağını bilmedikleri bir şeyi yememeye özen göstermişler, sahibi belli olmayan bir meyveyi yiyince hemen tevbe etmiş, onun yerine sadaka vermişlerdir. Komşunun bahçesinden otlayan koyunlarının sütünü komşuya iade etmişlerdir. Hazreti Ebubekir, hizmetçisinin getirdiği kaynağı belli olmayan bir sütü bilmeden içtikten sonra farkına varınca hemen kusmuş ve bolca tevbe etmiştir.

Ya bizler? Doğru olmayan beyanlarla elde ettiğimiz haksız kazançların hesabını nasıl vereceğiz? Fırsat elde iken bunun hesabını dünyada iyi yapmamız gerekiyor.

Aziz mü’minler!

Yüce dinimiz İslam, tembelliği, boş gezmeyi, başkasının eline bakmayı ve dilenmeyi de yasaklamış, rızık elde etme konusunda helal yoldan kazanmayı tavsiye etmiştir. Hırsızlık, faiz, kumar, rüşvet, spor toto – loto ve her türlü şans oyunlarını yasaklamıştır. Her türlü yolsuzluk, hileli alışveriş, müşteriye aldatma, eksik ölçüp tartmak, malı aşırı yüksek fiyatla satmak, kalitesiz mal üretmek, kalitesiz bir malı kaliteli fiyattan satmak, çalıştığı yere ve iş sahibine ihanet etmek (çalışılan yer ve iş sahibinin dini, kültürü ve ırkı ne olursa olsun farketmez), işverenin çalışanlara hak ettiği ücretlerini vermemesini ve devlete vergisini ödememesini haram saymıştır.

Hutbe

Bu konuda yüce Allah: “Ey İman edenler! Mallarınızı aranızda haksız yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle olursa başka. Kendinizi helak etmeyin.” [1] buyurarak, her türlü haksız kazancın haram olduğunu bildirmiştir. Yüce Peygamberimiz (s.a.s.) de “Hangi kazanç en iyi ve en temizdir?” şeklindeki bir soruya, “Kişinin el emeği ve aldatma olmadan meşru ticaret ile elde ettiği kazançtır.” [2] cevabını vermiştir.

Değerli Mü’minler!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.): “Hiç kimse elinin emeğinden daha hayırlı bir şey yememiştir” [3] buyurarak İslam’da asli ve tabii kazanç yolunun çalışarak kazanmak olduğunu bildirmiştir.

Sahabeden Hz. Enes (r.a.) şöyle anlatıyor: “Peygamberimizle beraber Tebuk savaşına giderken yanımıza güçlü kuvvetli bir genç geldi. ‘Bu genç Allah yolunda savaşa onun için daha hayırlı olurdu’ dedik. Bu sözümüzü Peygamberimiz duyunca: ‘Şayet anne- babası için çalışıyorsa o Allah yolundadır. Çoluk çocuğunun rızkını kazanmak için çalışıyorsa Allah yolundadır. Kendi namusunu, iffetini korumak için çalışıyorsa yine Allah yolundadır.’ [4] buyurdu.

Birbirimize Allah’ın razı olduğu konularda ve işlerde yardımcı olalım. Allah’ın haram kıldığı ve razı olmadığı işlerde ve konularda en yakınımız da olsa yardımcı olmayalım. Bu tür konularda bir insana yardım etmek aynen onun günahına ortak olmaktır. Helal konularda tıpkı bunun bunun gibidir.

Kazancımızın helal ve meşru olması kadar onu nereye harcadığımız da önemlidir. Kazancımız dinimizin haram kıldığı içki, kumar, ve benzeri gayr-i meşru yerlere harcanmamalı ve israf edilmemelidir.

Unutmayalım ki; bizler sahip olduğumuz bütün nimetlerden ve mallarımızı nereden kazanıp nereye harcadığımızdan Allah katında sorumlu olacağız . Hutbemi, bir hadis-i şerifin mealıyla bitiriyorum: “Kimin yanında kardeşine ait haksız alınmış bir hak varsa, haksızlıktan dolayı hak sahibiyle helalleşsin.” [5]

[1] Nisa 4, 29.

[2] Hakim, Müstedrek, II, 10 Ahmet IV, 141.

[3] Buhari, Büyü 15.

[4] Beyhaki, Sünen Nafakat 3.

[5] Buhari, Rikak, 48.

Hutbe komisyonu

Hutbe

